

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาเป็นรูปแบบในการพัฒนา มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นดำเนินการตามแผน (Action) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) และขั้นสะท้อนผล (Reflection) มาใช้ในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม สรุปผล สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. ด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า ได้มีการแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์ได้มีการแก้ไขแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามที่ได้รับคำแนะนำจากวิทยากรได้อย่างละเอียด กลุ่มเป้าหมายจัดทำสื่อการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น โดยภาพรวมกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเขียนแผนการจัดกิจกรรมในการจัดประสบการณ์ได้ด้วยตนเอง

2. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นอย่างดี มีการนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้เทคนิคเร้าความสนใจ และทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนมาแล้วการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการบรรยายและอธิบาย ให้นักเรียนได้อธิบาย สำหรับกระบวนการกลุ่มนักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ และมีความแม่นยำในเนื้อหามากขึ้น ครูและนักเรียนได้ร่วมสรุปบทเรียน และมีกิจกรรมตามใบงานที่ได้มอบหมายให้ นักเรียนมีความสนใจเรียน และไม่เครียด การวัดและประเมินผล ครูใช้คำถามและการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะเรียน มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้ผู้เรียน

อภิปรายผล

ในการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศได้ดำเนินการพัฒนาครบทั้ง 2 วงรอบแล้ว ทำให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ความสามารถในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็ก และสามารถจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์ระดับปฐมวัยได้เหมาะสมกับเนื้อหาและความสนใจของเด็กครอบคลุมการจัดการศึกษาของ สมถียร ชันธิวัตร (2551 : 98-103) ได้ศึกษาค้นคว้าการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดพิทักษ์วราราม อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร สภาพปัจจุบันพบว่า การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดพิทักษ์วรารามยังไม่ประสบผลสำเร็จ ชุมชนยังไม่ยอมรับเท่าที่ควรในการจัดประสบการณ์สำคัญ ครูดูแลเด็กยังใช้รูปแบบเดิม การเรียนรู้ไม่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงใช้กลยุทธ์ในการศึกษา คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ผลการศึกษาพบว่าสามารถพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ 6 ขั้นตอน รวมทั้งสามารถจัดประสบการณ์ให้กับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้จากการใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยจัดกิจกรรมการระดมความคิดและกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีผู้วิจัยและวิทยากรร่วมกันวางแผนกำหนดกิจกรรม จัดเตรียมเอกสารแล้วแจ้งให้ครูผู้ดูแลเด็กทุกคนเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเชิญวิทยากรผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดประสบการณ์ ระดับปฐมวัย ได้ให้ความรู้ความเข้าใจในหลักการเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย ครูผู้ดูแลเด็กทุกคนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเขียนแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดการประชุมเชิงปฏิบัติการที่ซารี มณีศรี (2542 : 90) กล่าวว่า เป็นกลวิธีที่จัดให้บุคคล เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ ทักษะ มุ่งเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ทำหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ในวงแคบอาจกล่าวได้ว่า การอบรมมุ่งปรับปรุงงานในปัจจุบันให้ดีขึ้น การศึกษานั้นประกอบอาชีพในอนาคต และการการพัฒนา เป้าหมายคือ การพัฒนาองค์การให้ดีขึ้น การฝึกอบรมมีขั้นตอนไม่ซับซ้อนเมื่อเทียบกับการศึกษาและพัฒนาอาจจัดสำหรับบุคคล กลุ่มบุคคลหรือองค์การบริหาร โดยระยะดำเนินการตามวัตถุประสงค์และหลักสูตรกำหนด ดังนั้น ลักษณะการประชุมปฏิบัติการ จึงเป็นการประชุมที่ลงมือกระทำเพื่อแก้ปัญหาหรือมีการปฏิบัติจริงระหว่างผู้ประสบการณ์ในงาน นั้นมาแล้วอาจมีวิทยากรมาให้ความรู้ เป็นพื้นฐานที่ตรงกันก่อนลงมือกระทำหรือปฏิบัติงาน ทั้งนี้ โดยเน้นผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการกลับไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการทำงานของตน การอบรมเชิงปฏิบัติจึงเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประณีต เป็นสูงเนิน (2552 : 64 -69) ได้ศึกษาค้นคว้าการพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านหนองขวางวิทยา อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การฝึกอบรม การสาธิตการสอน การนิเทศภายในและการนิเทศแบบคลินิกผลการศึกษา พบว่าบุคลากรมีความรู้

ความสามารถในการจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไปปฏิบัติการสอนได้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และมีความสุขกับการเรียนสนใจในเนื้อหาวิชา กล้าคิด กล้าแสดงออก และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้

ส่วนด้านความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในวงรอบที่ 2 พบว่า มีการนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้เทคนิคเร้าความสนใจ และทบทวนเนื้อหาที่ใดเรียนมาแล้ว การสอนดำเนินกิจกรรมตามแผนการสอน โดยใช้เทคนิคบรรยายและอธิบายให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น ครูมีความมั่นใจในการสอนและมีความแม่นยำในเนื้อหามากขึ้น ชั้นสรุปการสอนมีการสรุปบทเรียน โดยครูและนักเรียนได้ร่วมกันสรุป และมีกิจกรรมการทำงานตามใบงานที่ได้มอบหมายให้ นอกจากนี้จากการใช้กลยุทธ์การนิเทศการสอน โดยการเชิญวิทยากร มาร่วมประชุม กำกับควบคุมดูแล แนะนำ แะปรับปรุงแก้ไข ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้ง พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเป็นครูผู้ดูแลเด็กทั้ง 9 คน สามารถเตรียมการสอนและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยได้ และเกิดความมั่นใจในการจัดประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาครูรูปแบบหนึ่งที่น่าจะได้ผลเร็วกว่า ทั้งการปรับตัว การพัฒนาตนเอง พึ่งตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ควรพิจารณาในเรื่องระยะเวลาและหัวข้อการประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรม ซึ่งจะทำให้การประชุมเชิงปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรมีการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถนำแผนการจัดการจัดประสบการณ์ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้น ส่งเสริม พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.4 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรกระตุ้นให้ครูผู้ดูแลเด็กได้ประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย ตามกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรม

1.5 การพัฒนาบุคลากรโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในทางปฏิบัติจริง ควรมีการยืดหยุ่นไปตามสภาพแวดล้อม และสถานการณ์จึงจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.6 การวิเคราะห์หลักสูตรและนำไปสู่การจัดประสบการณ์ในแต่ละวันครูผู้ดูแลเด็กควรมีการประเมินและบันทึกข้อควรปรับปรุง ข้อเสนอแนะ หลังสิ้นสุดแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น

1.7 การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย
 ควรนำเด็กเข้าร่วมสาธิต ในฝึกปฏิบัติจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยเพื่อความสมจริง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยควรจัดเป็นแบบการบูรณาการผ่านการเล่น
 จึงควรจะศึกษาการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยแบบบูรณาการ

2.2 ควรศึกษาและพัฒนารูปแบบเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้
 รูปแบบการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น การศึกษาดูงาน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ใน
 การผลิตสื่อ เครื่องมือวัดผล และประเมินผลให้ตรงตามวัตถุประสงค์

2.4 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาที่จัดการศึกษา
 ระดับปฐมวัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY